

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lutego 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

w sprawie z wniosku J. W.
przy uczestnictwie Z. W.
o podział majątku wspólnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 14 lutego 2020 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania
od postanowienia Sądu Okręgowego w Ł.
z dnia 10 stycznia 2019 r., sygn. akt III Ca (...),

1. odrzuca skargę kasacyjną;

2. przyznaje adwokatowi M. I, od Skarbu Państwa Sądowi Okręgowemu w Ł. kwotę 1800 (tysiąc osiemset 00/100) złotych powiększoną o kwotę podatku od towarów i usług tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skarżącemu z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 10 stycznia 2019 r. Sąd Okręgowy w Ł. oddalił apelację uczestnika postępowania Z. W. od postanowienia Sądu Rejonowego w Z. z dnia 25 kwietnia 2018 r., którym dokonano podziału majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej między uczestnikiem a J. W.. Wartość majątku wspólnego została ustalona na kwotę 188 800 zł, a podział został dokonany w ten sposób, że Sąd przyznał uczestnikom kwoty pieniężne po 90 000

zł; ponadto uczestnikowi przyznał samochód osobowy i motorower oraz zasądził od niego na rzecz J. W. kwotę 94 400 zł.

Postanowienie Sądu Okręgowego zaskarżył skargą kasacyjną w całości uczestnik Z. W., oznaczając wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 188 500 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 519¹ § 2 k.p.c., w sprawach o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej skarga kasacyjna jest niedopuszczalna, jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż 150 000 zł.

W sprawach działowych, w tym w sprawach o podział majątku wspólnego małżonków, w razie zaskarżenia orzeczenia co do istoty sprawy, wartości przedmiotu zaskarżenia nie wyznacza wartość całego dzielonego majątku, lecz wartość konkretnego interesu (roszczenia, żądania) lub składnika majątkowego, którego dotyczy środek odwoławczy. Z reguły nie może ona przekraczać wartości udziału przysługującego skarżącemu uczestnikowi, chyba że podważa on zasadę podziału, objęcie lub nieobjęcie orzeczeniem poszczególnych rzeczy lub praw albo rozliczenie nakładów, gdyż wówczas wartość przedmiotu zaskarżenia może być wyższa niż wartość jego udziału. Wskazana przez skarżącego w skardze kasacyjnej wartość przedmiotu zaskarżenia nie jest wiążąca dla sądu drugiej instancji ani dla Sądu Najwyższego i podlega weryfikacji na podstawie akt sprawy, z pominięciem zasad określonych w art. 25 i 26 k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2003 r., III CZ 153/02, OSNC 2004, Nr 4, poz. 60, z dnia 20 lutego 2015 r., V CSK 239/14, niepubl., z dnia 13 marca 2015 r., III CZ 13/15, niepubl., z dnia 18 marca 2015 r., III CSK 419/14, niepubl., z dnia 19 czerwca 2015 r., IV CZ 16/15, niepubl., z dnia 6 listopada 2015 r., II CZ 76/15, niepubl., z dnia 13 stycznia 2017 r., III CZ 61/16, niepubl., i z dnia 26 października 2017 r., II CZ 64/17, niepubl.).

W okolicznościach sprawy skargę kasacyjną oparto na założeniu, według którego Sąd Okręgowy błędnie uznał, iż podziałowi powinny podlegać środki pieniężne w kwocie 180 000 zł, ponieważ zostały one uprzednio rozdysponowane w określony w skardze sposób, co skutkowało nieprawidłowym zasądzeniem na rzecz wnioskodawczynie kwoty 94 400 zł. Skarga kasacyjna zmierzała zatem

przede wszystkim do uwolnienia skarżącego z powinności zapłaty wskazanej kwoty pieniężnej, której wielkość wyznaczała interes majątkowy skarżącego w zaskarżeniu postanowienia Sądu Okręgowego. W tym stanie rzeczy wartość przedmiotu zaskarżenia nie powinna być determinowana kwotą 180 000 zł, stanowiącą – jak uznały Sady *meriti* – zasadniczy element dzielonego majątku, lecz obciążającą z tego tytułu uczestnika w ramach działu kwotą 90 000 zł. Wartość przedmiotu zaskarżenia nie przekraczała zatem *in casu* 150 000 zł, czego nie zmieniało to, że uczestnik kwestionował jednocześnie przynależność do majątku wspólnego samochodu o wartości 8500 zł.

Idąc tym torem, skargę kasacyjną należało uznać za niedopuszczalną *ratione valoris*, co prowadziło do jej odrzucenia (art. 398⁶ § 3 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁶ § 3 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.